МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Науково-дослідна лабораторія педагогічної компетентності
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА: ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАКТИКА

Електронний збірник матеріалів
XV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції
(Умань, 23 жовтня 2024 р.)

Умань
2024

УДК 378.018.8:373.5.011.3-051(06)
А43

Головний редактор:
Бойченко В. В., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач науково-дослідної лабораторії педагогічної компетентності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:
Бялик О. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;
Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;
Ткачук Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;
Житнухіна К. П., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол №6 від 20.11.2024 р.)

Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика [Електронний ресурс] : зб. матеріалів XV Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. (м. Умань, 23 жовтня 2024 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Наук.-дослід. лаб. пед. компетентності Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини [та ін.] ; [голов. ред. В. В. Бойченко ; редкол.: О. В. Бялик, О. О. Кравченко, Л. В. Ткачук, К. П. Житнухіна]. – Умань, 2024. 399с. Режим доступу: https://fspo.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/03/organized-1.pdf – Назва з екрану.

43

До збірника увійшли матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції «Актуальні проблеми підготовки сучасного педагога: теорія, історія, практика», яка була проведена кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту і науково-дослідною лабораторією педагогічної компетентності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини за участю Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського 23 жовтня 2024 року. Основна тематика опублікованих у збірнику статей відповідає напрямам роботи конференції:

– дидактичні та методичні аспекти підготовки майбутнього педагога;
– формування професійної компетентності в умовах освітнього середовища закладу вищої освіти;
– формування управлінської культури керівника закладу освіти;
– історія становлення і розвитку вітчизняної та зарубіжної педагогічної освіти;
– формування професійного мислення педагога;
– загальнокультурна парадигма професійної підготовки майбутніх педагогів.

УДК 378.018.8:373.5.011.3-051(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2024

ЗМІСТ

ДИДАКТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Білан Дмитро
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ..9
Браславська Оксана, Проценко Ольга
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА: МЕТОДИЧНІ ТА ДИДАКТИЧНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ……..13
Гарбар Світлана
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧОЇ МУЛЬТИПЛІКАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ……17
Груздова Євгенія
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ……...21
Дубосару Віолетта
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ……25
Зубко Ольга
ДО ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ГЕНДЕРНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ…… 29
Кочубей Олена
ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ…….33
Коберник Олександр
ДОСЛІДНИЦЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ …….. 37
Ломака Ольга
ВИМОГИ ДО СУЧАСНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА…… 41
Лукіна Лія
РОЛЬ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ-ПЛАТФОРМ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ-ПОЛОНІСТІВ…… 46
Озерова Людмила
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ……. 50
Поліщук Наталія
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ ……53
Скрипник Сергій
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ БІОЛОГІЇ……59

Стасюк Евгеній
ІНОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ІНТЕГРАЦІЯ ІНОВАЦІЙНИХ КОМПЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ……. 64
Тарасюк Олег
СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ……67
Тетерук Роман
МЕТОД САМООЦІНКИ В ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВИХОВАННі МАГІСТРІВ В ПРОЦЕСІ ЇХ ЗАГАЛЬНОПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ……71
Хамська Неліна, Уманська Юлія
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН……76
Яценко Володимир
ДОСЛІДНИЦЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ ……...84
Jiao Haitao
CONTROL OF KNOWLEDGE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN THE CONDITIONS OF MIXED EDUCATION……. 88
Niu Zhen
FEATURES OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE MUSIC TEACHERS FOR VOCAL AND PEDAGOGICAL ACTIVITIES……... 90
Zhu Yao
FEATURES OF THE FORMATION OF DIGITAL MANAGEMENT SKILLS IN FUTURE MASTERS OF SECONDARY EDUCATION…… 93

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Байдюк Любов
МОТИВАЦІЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ……96
Береговий Констянтин
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ РОЗРОБКИ STEM-ПРОЄКТІВ……101
Бельдій Алла
СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ……..105
Бузін Олександр
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МОЛОДИХ УЧИТЕЛІВ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ…… 108
Вітрук Роман
ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ……...111

Коблик Віталій
СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ДІАЛОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ З УЧНЯМИ…… 115
Коняхін Юрій
ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРИ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ІСТОРІЇ НА ОСНОВІ МОТИВАЦІЙНО-ЦІННІСНИХ ДЕТЕРМІНАНТ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН……...118
Кочубей Микола
ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ЕКОЛОГІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА…….122
Кошлаба Артем
ДО ПРОБЛЕМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ……125
Кравченко Оксана, Дзиговський Андрій
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ З ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ……128
Куявець Дмитро,
ВПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ……133
Левицька Олена
МОТИВАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ……..136
Митяй Володимир
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ……141
Панченко Роман
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВІЙНИ……...145
Писаненко Олександр
СТРУКТУРА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ……149.
Прищепа Світлана
РОБОТА В КОМАНДІ ЯК ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ……153
Рибак Ольга
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ……156
Сиротенко Михайло
ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНОЇ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ……...159
Сьомін Вячеслав
ПОТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ» У СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ……. 163
Хіньов Владислав
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ТОЛЕРАНТНОГО НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ УЧНІВ……..166

Яременко Олег
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ…… 169

ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

Гагарін Микола, Совик Дмитро
ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ……173
Ганевич Дмитро
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ…….176
Килимник Анна
ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ В УМОВАХ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ……180
Ляховська Юлія
РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОЄКТУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ…… 184
Савченко Наталя, Перепелиця Оксана
ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ …… 189
Юрченко Оксана
ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ АКТУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ…….. 193
Яніцький Мирон
РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ З ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ…….198

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Авраменко Богдан
МІЖНАРОДНА НАУКОВА СПІВПРАЦЯ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ…… 201
Гуревич Роман
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ…. 204
Демчик Наталія
УСВІДОМЛЕНЕ БАТЬКІВСТВО – ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ (ДОСВІД НОРВЕГІЇ) …… 209
Дамзін Олександр
СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ВДПУ ІМ. М. КОЦЮБИНСЬКОГО (КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.) У ПРОЦЕСІ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ ……213
Кириченко Дмитро
ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ В УМОВАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ……..219

Косий Андрій
ПИТАННЯ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ МАРЦЕЛІНИ ДАРОВСЬКОЇ……224
Коляда Наталія
ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ…230
Каплінський Василь, Пінаєва Ольга
СЕКРЕТИ УСПІШНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ……...234
Мелентьєв Ярослав
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОСВІТІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ…….241
Мікаєлян Артем
ДО ПИТАННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА СІМ'Ї, ШКОЛИ І ГРОМАДИ У США……245
Мирошниченко Віталій
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ США: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ……250
Недошовенко Євгеній
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДІ……..257
Плютін Ігорн
ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ…….260
Позичанюк Антон, Волошина Оксана
ЕВОЛЮЦІЯ ДИСТАНЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ МОДЕЛЕЙ……264
Юрченко Віталій
ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНИЙ АПАРАТ ДОСЛІДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ШКІЛ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ПРАВОБЕРЕЖНОЇ УКРАЇНИ НАПРИКІНЦІ ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ……268
Jiang Wen
FEATURES OF EDUCATION OF FUTURE MUSIC TEACHERS IN POLAND……. 276
Yang Wenzheng
AMERICAN EXPERIENCE IN TRAINING INSTRUMENTAL MUSICIANS…….378

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ ПЕДАГОГА

Акімова Ольга, Дяченко Максим
ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ…….281
Гончаренко Марина
ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СВІТОГЛЯДУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ТЕОРІЇ…… 286
Тіщенко Анна
ДО ПИТАННЯ УТВЕРДЖЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ…….289
Стеценко Надія, Степанов Мирослав
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА ……293

Feng Guoliang
DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS…….296
Wan Caichuan
FEATURES OF DEVELOPMENT IN FUTURE MASTERS OF CREATIVE THINKING EDUCATION ON THE BASIS OF A DIGITAL APPROACH…… 299

ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНА ПАРАДИГМА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Дрига Віталій
КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ……302
Брицький Олександр
ПРОФЕСІЙНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ…306
Гузій Наталія
АКМЕОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ЯК ФУНДАМЕНТАЛЬНА МЕТОДОЛОГІЧНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ПЕДАГОГА……310
Дзюбенко Ірина
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ В УЧНІВ ЛІЦЕЮ……..313
Красний Дмитро
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В КЛАСНОМУ КОЛЕКТИВІ…….318
Майструк Юрій
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ВОЛЕЛЮБНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ……..322
Мальованна Яна
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД……326
Панасюк Вадим
СКЛАДНИКИ РИТОРИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА……330
Кібаленко Вадим
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ……..335
Скакун Сергій
ФІЛОСОФСЬКІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА КУЛЬТУРА» …… 339
Салій Роман
РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ У ГАЛУЗІ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА……344
Сапогов Микита, Гапчук Яна
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗВО: ВИКЛИКИ, МОЖЛИВОСТІ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ……. 348
Столяренко Олена, Столяренко Оксана
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИХОВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ……351
Тітова Любова, Ковтанюк Інна
ЦИФРОВЕ ПОРТФОЛІО ЯК ЕЛЕМЕНТ ІМІДЖУ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА …….. 355

Ткачук Лариса
ПЕДАГОГІКА ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ ЯК ВАЖЛИВИЙ НАПРЯМ ГУМАНІЗАЦІЇ ОСВІТИ……358
Онипченко Оксана
ПРОФІЛАКТИКА СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА ТА ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ…… 363
Пашковський Вадим
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ……...368
Стеценко Юлія, Бойченко Валентина
РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ОСОБИСТОСТІ……373
Ткачук Мирослава, Гончаров Владислав
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ……377
Філіпенко Олександр
ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ В ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ……379
Щербань Олег
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ……...383
Ялоза Олег
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ……..386

Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, 2009. № 30. С. 271 – 277.

6.Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика: навч. посіб. – 2-ге вид. Київ: Вища школа, 2006. 311 с.

7.Савенкова Л. О. Педагогічна риторика: навч.посібник. Київ: КНЕУ, 2019. 298 с.

8.Сагач Г. М. Риторика як наука в системі професійної підготовки вчителя: автореф. дис. … докт. пед. наук: 13.00.01. Україн, держ. пед. ун-т ім. М. Драгоманова, Київ, 1993. 35 с.

Науковий керівник:
Коберник Олександр Миколайович
доктор педагогічних наук, професор
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

Вадим Кібаленко
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

У сучасному світі, де економічні реалії постійно змінюються, формування підприємницької компетентності стає важливим аспектом підготовки майбутніх педагогів. Ця компетентність не лише розширює можливості працевлаштування випускників педагогічних спеціальностей, але й дозволяє їм ефективніше виконувати свої професійні обов'язки в умовах ринкової економіки. Особливості формування підприємницької компетентності майбутніх педагогів полягають у комплексному підході, який поєднує теоретичну підготовку з практичним досвідом.

Дослідження проблеми формування підприємницької компетентності майбутніх педагогів привертало увагу багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. Зокрема, Гельбак А. М. розробив методичний посібник, який надає практичні рекомендації щодо формування підприємливості здобувачів освіти, що є особливо цінним для майбутніх педагогів, які будуть працювати з молоддю [1].

Дослідниця Ляшенко М. Ю. у своїй дисертації детально досліджує процес формування фахової компетентності з основ підприємництва у майбутніх учителів технологій, пропонуючи комплексний підхід до вирішення цієї проблеми [2]. Майковська В. І. розробила концептуальні засади формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців в Україні, створивши теоретичне підґрунтя для подальших досліджень та практичних розробок у цій сфері [3]. Науковиця Прищепа С. М. здійснила глибокий аналіз сутності та змісту поняття «підприємницька компетентність», що дозволяє краще зрозуміти його специфіку та структуру [4].

Зарубіжні дослідники Bacigalupo M., Kampylis P., Punie Y. та Van den Brande G. розробили EntreComp – рамкову структуру підприємницької компетентності, яка широко використовується в європейському освітньому просторі та може бути адаптована для української системи освіти [5]. Lackéus M. у своїй праці досліджує питання підприємницької освіти, пропонуючи комплексний підхід до її впровадження на різних освітніх рівнях [6].

Разом ці дослідження створюють ґрунтовну теоретичну та методологічну базу для розуміння особливостей формування підприємницької компетентності майбутніх педагогів, пропонуючи різноманітні підходи, методи та інструменти для ефективного розвитку цієї компетентності в рамках педагогічної освіти.

Реалізація наскрізної ключової лінії «Підприємливість та фінансова грамотність» в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти спрямована на розвиток у здобувачів освіти ощадливості, раціонального використання коштів, планування витрат, стимулювання лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Дана наскрізна лінія безпосередньо пов’язана з розв’язуванням практичних задач щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів тощо [7].

Щоб реалізувати дану наскрізну ключову лінію потрібен педагог, який сам володіє даною компетентністю та спроможний сформувати її у здобувачів освіти.

Перш за все, важливо інтегрувати елементи підприємницької освіти в навчальні програми педагогічних спеціальностей. Це може включати курси з основ економіки, менеджменту, маркетингу та фінансової грамотності, адаптовані під специфіку освітньої галузі. Такі курси мають не лише надавати знання, але й розвивати підприємницьке мислення, креативність та

ініціативність. Важливим аспектом є практична складова навчання. Організація стажувань в освітніх установах, які успішно впроваджують підприємницькі моделі, участь у розробці та реалізації освітніх проектів, створення навчальних бізнес-планів – все це дозволяє здобувачам освіти отримати реальний досвід та розвинути необхідні навички. Крім того, залучення успішних підприємців та менеджерів освітньої галузі до освітнього процесу через проведення майстер-класів, семінарів та менторських програм може суттєво збагатити досвід здобувачів освіти.

Особлива увага має приділятися розвитку soft skills, таких як комунікативні навички, лідерство, вміння працювати в команді та приймати рішення в умовах невизначеності. Ці навички є критично важливими як для підприємницької діяльності, так і для ефективної педагогічної роботи. Використання інноваційних методів навчання, таких як проєктна робота, кейс-стаді, ділові ігри та симуляції, дозволяє створити середовище, максимально наближене до реальних умов підприємницької діяльності в освітній сфері. Важливо також розвивати у майбутніх педагогів розуміння соціальної відповідальності бізнесу та етичних аспектів підприємницької діяльності в контексті освіти. Це допоможе їм у майбутньому приймати зважені рішення, які враховують не лише економічні, але й соціальні та етичні фактори.

Формування підприємницької компетентності має відбуватися з урахуванням специфіки педагогічної професії. Майбутні педагоги повинні розуміти, як підприємницькі навички можуть бути застосовані для покращення освітнього процесу, підвищення мотивації здобувачів освіти, залучення додаткових ресурсів для школи чи створення інноваційних освітніх продуктів. Не менш важливим є розвиток навичок самоменеджменту та самомаркетингу, які дозволять майбутнім педагогам ефективно управляти своєю кар'єрою та просувати свої професійні послуги. В умовах зростаючої конкуренції на ринку освітніх послуг ці навички стають все більш затребуваними.

Оцінювання рівня сформованості підприємницької компетентності має бути комплексним і включати не лише теоретичні знання, але й практичні навички та особистісні якості. Використання портфоліо, презентацій проєктів, симуляцій реальних ситуацій може дати більш повну картину готовності майбутнього педагога до підприємницької діяльності в освітній сфері. Важливо також враховувати міжнародний досвід та кращі практики формування підприємницької компетентності, адаптуючи їх до національного контексту та специфіки педагогічної освіти. Міжнародні обміни, участь у міжнародних освітніх проєктах та програмах можуть значно розширити горизонти майбутніх педагогів та надати їм цінний досвід.

Таким чином, формування підприємницької компетентності майбутніх педагогів є комплексним процесом, який вимагає системного підходу, інтеграції теорії та практики, використання інноваційних методів навчання та тісної співпраці з бізнес-середовищем. Ця компетентність не лише розширює професійні можливості випускників педагогічних спеціальностей, але й сприяє підвищенню якості та інноваційності освіти в цілому.

Список використаних джерел:

1. Гельбак А. М. Формування підприємливості учня як ключової компетентності для життя : методичний посібник. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2017. 24 с.

2. Ляшенко М. Ю. Формування фахової компетентності з основ підприємництва у майбутніх учителів технологій : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 236 с.

3. Майковська В. І. Концептуальні засади формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців в Україні. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2017. № 54-55. С. 7-17.

4. Прищепа С. М. Сутність та зміст поняття «підприємницька компетентність». *Молодий вчений*. 2016. № 5. С. 367-370. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=molv_2016_5_94

5. Bacigalupo M., Kampylis P., Punie Y., Van den Brande G. EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework. Luxembourg : Publication Office of the European Union, 2016. 39 p.

6. Lackéus M. Entrepreneurship in education: What, why, when, how. Paris : OECD, 2015. 45 p.

7. Medvedieva M., Hodovaniuk T., Medvedieva A. Problems of financial content as a means of forming financial literacy of students in mathematics lessons in primary school. *Věda a perspektivy*. 2022. № 1(8). P. 108–118. URL: https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/14597.

Науковий керівник:
Медведєва Марія Олександрівна
кандидат педагогічних наук, доцент
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА: ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ, ПРАКТИКА

Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції

Видається в авторській редакції